

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5EMCdo/1/2014
Identifikačné číslo spisu:	8210204611
Dátum vydania rozhodnutia:	08.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Vladimír Magura
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8210204611.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, v mene ktorej koná ako konateľ advokát Mgr. Tomáš Kušnir, proti povinnej V. Z. bývajúcej v Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane povinnej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Ľuda Zúbka 2, Bratislava zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom v Stropkove, Námestie SNP č. 7, o vymoženie 324,54 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 2 Er 528/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. augusta 2013 sp.zn. 20 CoE 117/2013 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30. augusta 2013 sp.zn. 20 CoE 117/2013 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Dňa 12. augusta 2019 podal na Okresný súd Bardejov súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, rozsudku č.k. EP 80172/10, ktorý vydal Rozhodcovský súd zriadený pri Slovenskej hospodárskej komore s.r.o. dňa 13. apríla 2010, právoplatný 3. mája 2010 a vykonateľný 7. mája 2010 pre vymoženie 324,54 € istiny s príslušenstvom.

Okresný súd Bardejov poverením zo 16. augusta 2010 číslo 5701 042073* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

Dňa 13. júla 2011 bolo exekučnému súdu doručené podanie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „Združenia“), že vstupuje do exekučného konania ako vedľajší účastník na strane povinnej

Súd prvého stupňa uznesením z 15 októbra 2012 č.k. 2 Er 528/2010-13 nepripustil vstup Združenia ako

vedľajšieho účastníka na strane povinnej. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 106/2008, podľa ktorého vedľajšie účastníctvo je v Exekučnom poriadku upravené samostatne ako „lex specialis“ a nie je tu preto možné použiť všeobecnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Vedľajšie účastníctvo je inštitútom patriacim výlučne do sporového konania v ktorom účastníci vystupujú v postavení navrhovateľa (žalobcu) a odporcu (žalovaného). V nesporových konaniach je preto vylúčené. Jeho účelom ako inštitútu sporového konania je pomoc v spore niektorému účastníkovi konania, čo je však v exekučnom konaní vylúčené.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie Združenia uznesením z 30. augusta 2013 sp.zn. 20 CoE 117/2013 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a pripustil vstup Združenia ako vedľajšieho účastníka na strane povinnej. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na záver písomných pripomienok k prejudiciálnej otázke položenej Súdnemu dvoru Európskej únie vo veci C-470/2012, Pohotovosť/Vašuta podľa ktorých : „Smernica 93/13 EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny súd pripustil vstup združenia na ochranu spotrebiteľov ako vedľajšieho účastníka v exekučnom súdnom konaní „Len zákonom by mohol členský štát vylúčiť vedľajšie účastníctvo, čo je vyjadrené v ustanovení § 93 ods.1 O.s.p. (vylúčenie vedľajšieho účastníctva v konaní o rozvod, neplatnosť manželstva a jeho existenciu). Vyslovil názor, že systematika O.s.p. v spojení s tým, že zákonodarca nevylúčil priamo vedľajšiu intervenciu v žiadnom z ustanovení Exekučného poriadku, neodôvodňuje záver, že zákonodarca sledoval vylúčenie vedľajšieho účastníctva v exekučnom konaní Zároveň poukázal na stanovisko Rc 12/2013 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, od ktorého sa odklonil.

Na základe podnetu žalobkyne podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie. Vychádzajúc z toho, že odvolací súd nesprávne právne posúdil veci v otázke vstupu Združenia ako vedľajšieho účastníka do exekučného konania Poukazujúc na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. na uznesenia sp.zn. 6 Cdo 207/2011 a 7 Cdo 135/2013, uviedol, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda pomoc v spore niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie. Navrhol preto, aby mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo zrušené a vec vrátená odvolacímu súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa sa stotožnila s obsahom mimoriadneho dovolania.

Žalovaný ani Združenie sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal generálny prokurátor (§ 243e ods. 1 O.s.p.) v lehote jedného roka (§ 243g O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré môže napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Generálny prokurátor namieta, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak

síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V preskúmvanej veci je z odôvodnenia mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia zrejmé, že odvolací súd vychádzal z názoru, že vedľajšie účastníctvo Združeniu v exekučnom konaní vzniklo,. Takéto právne posúdenie veci odvolacím súdom nie je správne.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.). Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.).

Do konania vstúpi vedľajší účastník buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia (§ 243c O.s.p.).

Z vyššie citovaného ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. možno vyvodiť, že tretia osoba sa stáva vedľajším účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu jej oznámenie, že vstupujedo konania na strane niektorého z účastníkov. Jej vstup do konania nie je však prípustnýv každom konaní.

Vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). Zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Vedľajší účastník je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je daná buď právnym záujmom vedľajšieho účastníka na takomto výsledku konania, o ktorý ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím bude vo svojich dôsledkoch dotknuté jeho právne postavenie (práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva), alebo je v zmysle ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu ale nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však napríklad neplatí pre také štádiám sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátené konanie) alebo exekučnom konaní].

Ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p., pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účastníctva, treba preto vykladať tak, že tieto účinky nastávajú oznámením tretej osoby súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane niektorého z účastníkov, ale len v takom konaní, v ktorom môže mať tento inštitút zmysel.

V exekučnom konaní je z povahy veci vedľajšie účastníctvo vylúčené. Exekučné konanie nie je totiž konaním sporovým. Cieľom tohto konania je nútený výkon vykonateľného rozhodnutia, t.j. vynútenie plnenia priznaného týmto rozhodnutím.

Vyššie uvedené znamená, že oznámením tretieho subjektu, že vstupuje do exekučného konania ako vedľajší účastník na strane povinného, nenastávajú účinky vzniku vedľajšieho účastníctva tohto subjektu. Vylučuje to zmysel a účel inštitútu vedľajšieho účastníctva v spojení so zmyslom a účelom inštitútu exekučného konania.

Realizáciou ochrany spotrebiteľa, zaručenej právom EÚ, je v exekučnom konaní, podľa ktorého ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a povinným je spotrebiteľ, predovšetkým nevydanie poverenie na vykonanie exekúcie (alebo napr. aj zastavenie exekúcie), ak

exekučný titul bol vydaný na základe zmluvy obsahujúcej neprijateľné podmienky. Prípadné nerešpektovanie tohto zákazu súdom nemožno riešiť neprípustným (princípom del'by moci odporujúcim) vytváraním nových procesných pravidiel meniacich zmysel inštitútu vedľajšieho účastníctva.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a že generálny prokurátor dôvodne podal proti nemu mimoriadne dovolanie (§ 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Najvyšší súd preto uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30. augusta 2013 sp.zn. 20 CoE 117/2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 a 2 O.s.p v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a konania o mimoriadnom dovolaní (viď primerane § 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.